

modò sint Ecclesiaz. Ita contingit in casu; quia licet Religiosus det Religioso alterius Monasterii, aut Provinciae, sed ejusdem Religiosis, bona donata, verè sunt sub dominio Ecclesiaz, dum non donat secularibus.

956 Hac ratione Bord. ref. 27. num. 3. docet bona unius Ecclesiaz posse commutari cum bonis alterius Ecclesiaz.

957 At hæc ratio nimis probat; probat enim Prælatum posse sine assensu Apostolico bona unius Monasterii divitis in aliud transferre, absque eo, quod incurrat poenas alienantium, quod negatum est suprà in num. 950. Item quod Religiosus donare posset Religioso alterius Religionis, absque eo, quod incurrat poenas Extrav. quod negant relati Doctores; quia adhuc bona donata non essent donata secularibus, sed essent verè sub dominio Ecclesiaz, & ad usus pauperum, nempe Religiosorum.

958 Finis igitur Extravagantis, & Decreti, non fuit indemnitas Ecclesiaz in communia accepta, sed indemnitas singularium Ecclesiarum, & Monasteriorum in particulari; fuit enim finis conservatio divini culpis in singulis Ecclesiis, & congrua sustentationis Religiosorum, & pauperum Christi in singulis Monasteriis; & hac de causa in singulis bonorum alienationem prohibuit, ut constat ex num. 930. qui fuis non servaretur, si bona unius Monasterii possent in aliud etiam ejusdem Provinciae & Ordinis alienari, sed potius esset unum Altare spoliare ad aliud vitiendum.

959 Hac ratione prohibitam dico, permutationem de num. 956. quia est species alienationis, cum per eam transferatur dominium. Quaranta apud Donatum quest. 85. num. 4.

960 Ratio ergo, cur Religiosus donans mobile pretiosum Religioso alterius Monasterii, non incurrat poenas Extravag. & Decret. contra alienantes, est, quia dictæ poenæ non incuruntur à subditis, sed à Superioribus, ut in num. 859. An autem peccet contra paupertatem, & incurrat poenas munera largientium, constabit infra: v. n. 1051.

Q U A E R E S . X L

961 An capello, & sepultura possint alienari sine assensu Apostolico?

Premittendum omnino est, capellam, & sepulturam esse locum sacrum: ex num. 626. adeoque ratione spiritualitatis annexa vendi non posse sine labo simonie. Eadem ratione in cap. Abolenda 12. de secul. prohi-

betur vendi laico jus funeris in sepulchro, videlicet sepeliendi in eo se se, suoque successores, & impediendi, ne alii sepeliantur in illo.

962 Et licet vasa sacra ratione materia posse vendi absque simonia labo, non sic sepulturæ; quia licet ratione materia, nempe terra, sit quid temporale, prohibetur vendi jure positivo, ex cap. cit. Abolenda, ubi, qui sic vendunt, reprehenduntur: *Quid terra terram vendis? memento quod terra es, & in terram ibis.*

963 Quia tamen usus communis est, ut capelle, & sepulturæ vendantur cum iure funerandi, ut suprà, est omnino quærendum caput talis venditionem & emptionem justificandi à simonia labo.

964 Portellius part. 2. cas. 20. num. 2. ait: *Dico, sepulturam vendi posse, quatenus terra est, seu materia sepultura, non vero id, quod illi inest, sacrum, seu benedictum.* Tenet expressè Suarez, rom. 1. de Relig. l. 4. de simonia cap. 14. à num. 6. ad. 17. Qui adducunt paritatem de calice, & oleo Chilensis, quæ majorem habent consecrationem, & tamen vendi possunt ratione materia argenti, & olei. Ita illi.

Item Donatus q. 79. n. 9. refert auctoritatem D. Thom. in 4. dist. 25. quest. 3. art. 3. ita resp. ad secundam, quæ est: *Venditio sepultura potest intelligi duplicitate, uno modo, quod vendatur terra sacra pro sepultura. & de hoc est similis ratio, ac de venditione sacrorum vasorum; quia cæmeterium consecratum potest vendi ratione terra in necessitate Ecclesia, sicut & calix ratione materia, non autem potest vendi ratione consecrationis.*

Quibus fayet Peyr. apud Donatum cit. m. 10. dicens, rigorem Canonis cap. Abolenda, suis forte contraria consuetudine abrogatum. Ita illi.

965 Non est autem despiciendus Sotus apud Donatum quest. 79, qui tenet, eas vendi, & pretium accipi non ratione spiritualitatis, sed ratione loci honoratoris, non ob respectum ad quid spirituale, quatenus, ver. gr. ibi Evangelium canitur, sed ob respectum ad situum, quatenus, verb. gr. est in parte dextera, propinquior Altari Maiori i. &c. honor namque, & pompa sunt quid temporale, & pretio estimabile.

966 Attamen tunc, & rectius est dicere pretium dari, & accipi pro reparatione, & conservatione Ecclesiaz, aut pro sustentatione. Ministrorum Ecclesiaz, qui suam occupationem impendunt, ministrando spiritua-

De I. Precepto Decalogi. Cap. IV.

101

lia, quod non est vendere spiritualia (ritè ait Donatus) sed velle habere necessaria ad vitam corporalem, sine qua spiritualia exercere non possumus. Quod est ita verum, ut pretium sustentationis possit in pactum deduci, ut probat Cajet. apud Donatum.

967 Quod fundatur in illo Matth. 10. ubi Christus Apostolus ad prædicandum Evangelium misit, eisque dixit: *Dignus enim est operarius cibo suo.* Et Pauli 1. ad Tim. 5. *Qui bene present presbyteri, duplice honore digni habentur: maximè qui laborant in verbo, & doctrina.* Dicit enim scriptura: *Non alligabis os bovi trituranti.* Etenim dignus est operarius mercede sua: v. tom. 3. n. 252.

His quantum ad labem simoniae præmissis,

968 Respondeo ad quæsum, capellas, & sepulturæ alienari, & vendi non posse absque assensu Apostolico, quia sunt res, & iura Ecclesiaz, ac proinde comprehenduntur in Extrav. & Decret. Donatus quest. 79. num. 11.

969 Potest autem Prælatus sine titulo venditionis, aut alio, quo transferatur dominium alicui devoto, aut Monasterii benemerito capellam concedere; ita tamen, ut solùm ultum facti concedat, videlicet ad se ibi, & suos sepeliendos, ad eam suis sumptibus ampliandam, paramentis ornandam, & decorandam, ita ut non deducatur in pactum aliqua solutio in pretium facienda pro capella, aut sepultura. Et hoc pacto etiam à Fratribus Minoribus concedi possunt capelle, & sepulturæ. Lantusca in Theatro Reg. ver. Alienario num. 3. & 4.

Q U A E R E S . XII.

970 An Capella legitimè alteri vendita, possit, eo mortuo, à Prelato alteri donari, aut vendi?

Respondeo, posse alteri donari, aut vendi, extinctis tamen cunctis hæredibus suæ domus, pro quibus concessa supponitur, si primus donatarius, aut emptor, ultra pretium, quod semel pro venditione solvit, nullum redditum annualem reliquit pro ornatu, & conservatione capelle. Portellus p. 2. cas. 20. num. 1. Donatus cit. quest. 80. Quia mortuis hæredibus, jus sepultura reddit ad proprietatem, & dominium Ecclesiaz. Quod est verum, etiam si in capella sit inscriptum nomen donatarii, aut emptoris.

971 Tum quia, si hæredibus primi donatarii, aut emptoris defuncti, non posset capella alteri donari, aut vendi, possit breviter deveniri ad tempus, quo non esset locus Examen Ecclesiast.

aliis, qui vellent sepulturam eligere; quod insuper cedit in detrimentum Ecclesiaz, Capellarum, & Ministrorum; nam capellæ non repræsenterent fidèles devotos, qui eas vellent ornare, & Ministri privarentur plurimis eleemosynis, quæ ei ex electionibus sepulturæ provenire solent, & quibus vivunt, atque illis prorsus adderetur onus capellas ornandi.

972 Si verò donatarius, seu emptor capelle reliquerit dotem, videlicet aliquem redditum annum perpetuum pro ejus ornatu, & conservatione, quamvis Rodr. apud Donat. cit. etiam affmet.

973 Dicendum tamen est, quod non possit alteri donari, aut vendi. Port. & Donat. cit.

Quia per illum redditum annualem (ait Donatus) videtur defunctus cum Ecclesia patet fecisse, ut numquam alias ibidem sepulturæ alienari, & vendi non posse absque assensu Apostolico, quia sunt res, & iura Ecclesiaz, ac proinde comprehenduntur in Extrav. & Decret. Donatus quest. 79. num. 11.

His quantum ad labem simoniae præmissis,

974 An alienantes Reliquias Sanctorum sine assensu Apostolico, incurvant poenas Extravagantis?

Dificultas procedit de Reliquiis existentibus sub dominio, & potestate Ecclesiaz; minimè de iis, quæ extant apud personas particulares, aut quæ à mercatoribus, è partibus infidelium afferuntur; hæ quidem considerantur, ut res propriæ adeoque liberæ absque ullo assensu alienari possunt.

975 Insuper certum est, quod Superior Ecclesiaz possit aliquod Reliquiae frustulum, pietatis causa, personæ exteræ, & benemerita elargiri, si partes Reliquiae ejusdem Sancti in ea remaneant: quia (ut ait Donatus q. 76.) Ecclesia decor non deficit, & pietas dilatatur. His præmissis,

976 Reliquias alienantes incurrire poenas Extrav. tenent Genuensis, Riccius, & Donatus cit. quia Reliquiae sunt mobilia pretiosissima, quæ vasa sacra; nam adorandæ exponuntur; non sic vasa.

977 Respondeo, non incurrire poenas Extravagantis. Bord. ref. 27. n. 62. Diana par. 4. tr. 3. ref. 223. ver. notandum. Fagnan. lib. 3. Decr. cap. Cum ex eo 2. de Reliquiis numer. 35. Quia Extravagans, & Decretum expressè loquuntur de mobilibus pretiosiss temporalibus, & in ratione valoris, seu pretio existi-

G 3 ma-

mabilibus, minimè de pretiosis spiritualibus & in ratione honoris.

978 Verum tamen est, quod translatio Corporum Sanctorum de uno in alium locum sit prohibita, ex cap. Corpora, de consecrat. disp. 1. Corpora Sanctorum de loco ad locum nullus transferre presumat, sine Consilio Principis, hoc est Papa, vel Episcopis, & Sancta Synodi, videlicet Canonicorum.

979 Qui autem sine debita licentia Corpus Sancti de uno in alium locum transferret, non incurreret poenas Extravagantis, sed esset puniendus arbitrio Judicis; quia nulla est in jure apposita poena.

980 Idem esset dicendum de Superiore Regulare, aut alio, qui Reliquiam insignem extrahebet, quia Ecclesiam ejus Sancti decore privaret.

Q U A E R E S XIV.

981 An pecunia Regularibus relata ad finem celebrandi perpetuam Missam pro aliquo defuncto possit investiri in imponendo censu supra bona propria Monasterii, aut in fabricanda parte Conventus?

Affirmant quoad fabricandam partem Conventus, Peyr. in form. lit. A, cap. 11. num. 2. Donat. tom. 4. tr. 7. q. 881. & tom. 1. p. 2. tral. 14. q. 75. Quia possunt Religiosi Ecclesiam aut Monasterium recipere sub obligatione Missæ quotidianæ, igitur & illa reparare sub onere Missæ.

2 Quia pars Conventus fabricata est fructifera æquivalenter; nam Religiosi deficientes in Conventu, possent domum pro habitatione conducere, à qua conductione eisdem fabricatio liberat.

3 Quia in Ecclesia diruta non possunt sacrificia, & officia celebrari, nec cadavera sepeliri; adeoque non possent ex ea recipi emolumenta, quæ ex Ecclesiis aptis percipi solent; igitur Ecclesia reparata est actu fructifera, ac proinde capax, ut sustineat onus Missæ perpetuae, juxta mentem Sacr. Congreg. de Celeb. Missarum.

982 Resp. tamen, omnino non posse, Diana part. 10. tral. 16. ref. 7. Pelliz. tral. 6. cap. 3. n. 53. Tamb. cit. n. 13. & Bord. ref. 25. qui solum affirmat cum hac limitatione, videlicet, si postea ex accretione proventuum Monasterii ematur nova proprietas, quæ actu fructificet. Ratio est, quia Sacr. Congr. in Decr. de celeb. Missar. expressè vult, pecuniam reliqtam esse investiendam in bonis immobilibus fructiferis; in allatis autem duobus casibus, nil novi acquirit Monasterium, unde fructus habeat ad onus Missæ sustentandum.

983 Ad rationes in oppositum: ad 1. pa-

ter disparitas, quia in concessione Ecclesie, seu Monasterii, datur proprietas simul cum onere; in nostro vero casu datur pecunia eo fine, ut transferatur in stabile fructiferum.

Tum quia acceptationem Ecclesie seu Monasterii sub onere Missæ perpetuae, solum putto concedendam Religiosis divitibus, qui alios habent redditus liberos, unde vivunt; minimè universaliter etiam Mendicantibus, qui ex puris eleemosynis sustentantur; de quibus infra.

Secunda, & tertia ratio non probant universaliter, sed solum quando fabricaretur Ecclesia omnino inepta ad solita emolumenta, aut pars Conventus, ex cuius defectu Religiosi pro habitatione locabunt domum. Ad 2. autem dico, non sufficere æquivalentiam, quia hæc non sublevat Sacerdotis indigenitatem, qui est finis S. C. cum enim Sacerdos actu indigeat, actu debet res immobilis fructificare.

984 Ad 3. dico, talem fructificationem non sufficere, quia non est realiter nova fructificatio. Vel enim consideratur in ordine ad Ecclesiam, & Monasterium ex diruto reparatum; & sic cedit in commodum ipsius Ecclesie, & Monasterii, ac ipsorum Religiosorum ut ibi habitent, & sua ministeria exerceant; minimè in animæ defuncti fructum, & utilitatem, sed potius in ejus damnum. Vel consideratur in ordine ad emolumenta, quæ ex Ecclesia reparata de novo percipiuntur: Et sub hac consideratione fructus appareat novus; at non est realiter novus, ut requiritur ad onus Missæ sustentandum: æquivalet enim fructui, quem ante destructionem ex Ecclesia apta Religiosi percipiebant; unde sicut tunc, quando Ecclesia erat apta, non poterant Religiosi pecuniam pro Missa perpetua reliqtam investire in ipsa Ecclesia, assignando pro fructu sustentativo oneris Missæ emolumenta, quæ forte in majori summa tunc temporis percipiunt; ita nec poterunt modò per reparacionem, in eadem Ecclesia reparata investire, assignando pro fructu sustentativo oneris Missæ, emolumenta, quæ ex ea in minori summa ob temporum sterilitatem modo percipiunt; & sicut tunc pecunia non diceretur applicata in bonis stabilibus fructiferis, uti S. C. requirit; ita nec nunc.

985 Hujus ratio est, quia S. C. in hoc Decreto intendit dare Sacerdoti pro novo onere novum stipendium cum effectu pro ejus sustentatione, ne ex defectu stipendi, voluntas testatoris non adimpleatur, & ejus anima suffragis privetur; unde per Sacr. Congr. res illa fructifera dicitur, quæ novum realiter, &

cum

De 1. Præcepto Decalogi. Cap. IV.

cum effectu assert fructum, itaut aliiquid revera addat Monasterio pro Sacerdotis sustentatione.

986 Ex hac ratione fateor, quod si ex pecunia reliqtam pro Missa fabricaretur pars Conventus, ita ut subtilis fabricarentur domus locandæ secularibus, vel repararetur prædium, quod ex tali reparatione daret fructum proportionatum oneri Missæ; utique esset bene investita, quia ex ea proveniret fructus sustentativus oneris Missæ, uti S. C. requirit.

987 Denique si opinio Peyr. & Donati aliquam potest probabilitatem habere pro Monasteriis divitibus, quæ alios habent redditus liberos, unde honestè vivant, itaut valeant satisfacere oneri sine periculo damni animarum; nullo pacto potest habere locum in Monasteriis Mendicantium pauperum, qui de eleemosynis vivunt.

Hi quidem Mendicantes, nullo pacto possunt sine peccato mortali, atque iniustitia, pecunias sic reliqtas, aut capitalia extinguere, sive ad debita solvenda, sive ad Monasterium fabricandum, aut reparandum, cum evidens sit animarum damnum ex certa suffragiorum amissione; quoniam si exinde indigentiam Monasterii ex una parte sublevant, illud reparando aut debita solvendo: ex alia augent in perpetuum posteris annum censum extingendo: & Sacerdotes vix sufficientes ad satisfaciendum oneribus ex quotidianis eleemosynis, ad quas pro necessaria Monasterii sustentatione, cum sudore, ob Monasteriorum, ac pauperum multitudinem, atque ob temporis penuriam, recurrent, erunt omnino impotentes ad satisfaciendum Missarum oneribus, præfatis pecuniis aut capitalibus extinctis correspondentibus.

Animadvertiscant igitur Superiores, & divinum judicium reformident, quoniam justorum Defunctorum animæ, quod dirius Purgatorii igne cremantur, eò acris contra hujusmodi impios apud severum judicem clamat.

988 Hi tamen Superiores, qui sic pecuniam illam insumerent, non incurrent poenas Extravagantes alienantes; quia revera non alienarent, cum in utilitatem ejusdem Monasterii remaneret impensa: ut in num. 928. incurrent autem poenas Decreti Sacr. Congregat. de Celebrat. Missarum relati in tom. 3. num. 5.

989 Certum tamen est, onus Missæ non incipere post dispositionem pecunia, nec post acceptationem Ecclesie, sed post investitionem; quia sicut tunc incipit stipendium, ita & onus.

De alienatione agunt Donat. tom. 2. p. 2. tral. 14. Castrop. p. 2. tral. 12. disp. un. pun. 15. Bord. ref. 27. 62. & 126. Ant. à Spir. S. de privileg. regul. tral. 2. disp. 1. sect. 4. §. 1. Fagnanus in l. 3. Decr. cap. Nulli 5. de reb. Eccles. non alien. Pirihing. in Comp. l. 3. tit. 13. Phæbus lib. 2. tit. 12.

LARGITIO MUNERUM

990 **E**st prohibita Regularibus utriusque se-
xus (Religiosis militaribus exceptis)
tam inter se ipsos, quam in ordine ad exterros,
& seculares, à Clem. VII. per Bullam incip.
Religios. Congregationis; 18. Junii 1594. Quæ
Bulla non condidit novum jus, sed renovavit
antiquum, Cap. Non dicatis 12. quest. 1. cap.
Monachi, de statu Monachorum, & cap. Cum ad
Monasterium sub eodem tir. seu apposuit poenas.
Unde id, quod anteà erat illicitum, aut lici-
tum, ita modò.

Prohibetur tamen per hanc Bullam largitio fructuum, seu pecuniarum, & rerum mobiliū non pretiosarum: quia largitio bonorum immobilium, aut mobilium pretiosorum, est alienatio aliunde prohibita, ut suprà.

Partus intellectus non comprehenduntur in Bulla, tales sunt conciones, lectiones, & similia scripta; imò exp̄ssæ ibi excipiuntur, unde possunt absque peccato aliis donari; imò Religiosus ad aliam Religionem transiens: potest ea secum absque licentia transferre: v. num. 1114.

991 Causæ finales dictæ Bullæ sunt qua-
tuor, in eadem expressæ. 1. Ut Regularium disciplina conservetur, & labefactata restituatur: 2. Ut bona Monasteriorum, aut à Religiosis acquisita, etiam redditus, & eleemosynæ, non dilapidentur; & dissipentur: 3. Ut votum paupertatis integrè ob-
servetur: 4. Ut prava Regularium ambitio evitetur.

992 Poenæ sunt perpetua infamia, privatio vocis activæ, & passivæ, privatio ipso facto dignitatum, graduum, munerum, & officiorum, quæ habent, & inhabilitas ad illa, & similia in futurum. Nominis dignitatum, graduum, munerum, & officiorum, ve-
nient ea, quæ sunt cum superioritate, & ju-
risdictione ordinaria, vel delegata conjunta. Unde non veniunt Vicarii Superiores, Lectores, Confessarii, &c. ita Donat. tom. 1. p. 2. tral. 15. q. 26.

993 Quæ poenæ sunt impositæ contra ip-
pos Religiosos, five Superiores, five subditos
munera daentes. Privatio vocis activæ, & pas-
sivæ, & inhabilitas ad officia in futurum quo-

G. 4 ad

ad forum internum incuruntur ante Judicis sententiam declaratoriam, quia sunt poenæ privatiæ, quæ actionem hominis ad sui executionem non requirunt. Piores poenæ non incuruntur ante sententiam declaratoriam Judicis, quia sunt poenæ privatiæ, quæ actionem hominis ad sui executionem requirunt: ut in n. 179.

994. Satis autem probabile est, nullam poenam (excepta censura) incurri in foro conscientiæ ante sententiam condemnatoriam, aut declaratoriam delicti, si poena sit latæ sententiæ. Donat. cit. quæst. 25, cum Suar. Sanchez, Avila, & aliis. Quia nemo debet esse executor poenæ contra se ipsum, ut innui in n. 180.

Quoad forum autem fori certum mihi est cum Com. nullam prorsus poenam neque censuram (excepta censura ob notoriam percussionem Clerici, de qua suo loco) incurri ante sententiam: uti suprà, v. n. 1011.

995. In recensita Bulla Clem. nulla impunitur censura contra largientes; sed relata privationes, & inhabilitates.

996. Donatarii vero, seu recipientes à Religiosis munera, non incurunt dictas poenas, sed solum tenentur ad restitutionem in foro conscientiæ ante omnem sententiam, Donat. cit. qu. 28. quia restitutio non est poena, sed debitum. Habetur ex verbis ipsius Bullæ, ut sequitur.

Quod si vel ab aliquo particulari Religioso, vel à Superiori quopiam, Generali, Provinciali, aut alio quocumque fungente, aut à Conventu, Capitulo, vel Congregatione, sive ab universo Ordine, & Religione, quidquam reperirent, id quod acceperint, suum non faciant. Verum ipso facto absque aliqua monitione Judicis, decreto, sententia, aut declaratione, ad illius restitutioñem omnino in utroque foro teneantur, adeò ut restitutio ipsa realiter non facta, neque etiam in foro conscientiæ absolvii possit.

Hanc autem restitutioñem fieri volumus, non privatum ei Religioso, qui donavit, sed ei Monasterio, Domui, vel alteri Loco, de cuius bonis facta est largitio; vel si non de ejus bonis donatum est, in quo idem Religiosus donans professionem emisit; vel si nomine totius Capituli, Conventus, aut Congregationis, vel universi Ordinis, seu Religionis donatio facta ex-

titerit, pariter communi mensæ, aut mafsa, cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur: ita ut nec qui donavit, nec Conventus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui restitutio-

, facienda est, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatio- ne restituendi eximere, vel ut in pauperiæ res eroget concedere, quoquomodo pos- sint.

997. Plures apud Donatum, & novissime Mendo in epist. ver. Paupertatis votum n. 7. dicunt Bullam Clem. VIII. de largitione munierum in Hispania & pluribus aliis Provinciis non fuisse usu receptam; maximè quoad poenas, quod etiam tenet Diana p. 1. tr. 6. ref. 1. Quod negat Donat. Et maximè in Italia, nam quotannis mense Januarii legitur cum moderatione, & declaratione Urb. VIII.

998. Urb. namque VIII. per Bullam Nupor, editam 16. Octobris 1640. innovavit dictam Bullam Clem. VIII. damnando omnem prætensum non usum; illam tamen moderavit, & declaravit, ut sequitur.

999. Declaravit, & declarat, munera à Religiosis utriusque sexus tribui posse ex causis gratitudinis, conciliationis, benevolentiæ, ejusque conservationis erga ipsam Religionem, vel Conventum, alijsve causis ex sui natura actum virtutis, & meriti continentibus; modestè tamen, ac discretae, & dummodo id non fiat, nisi de superiorum localium licentia, ac etiam cum consensu majoris partis Conventus, si talis consensus de jure, vel ex constituti- nibus, seu consuetudinibus cuiusque Religionis respectivè in hujusmodi casibus requiratur.

1000. Consensum vero Conventus in §. 3. ejusdem Constitutionis, ad leviora esculenta, aut poculenta, seu ad devotionem, & religiositatem pertinentia munuscula largienta, &c. requisitum, intelligi debere de sensu alias de jure requisito, & ubi concurret ambitionis suspicio: qua. cessante, nec in his requiri licentiam Superiorum in scriptis in §. 4. ejusdem Bullæ requisitam, sed sufficere licentiam etiam ore tenus eisdem concessam, declarat.

1001. Commessationes autem, compotations, & convivia in excipiendis praefertim Benefactoribus, Protectoriis, vel Ordinariis, honorifice, & laute, de quibus in §. 5. & 6. ejusdem Constitutionis, censeri tantummodo prohibitas, si decentiæ status regularis aduersentur.

1002. Restitutionem vero receptorum Conventus faciendam, de qua in §. 7. ibi saepe, cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur: ita ut nec qui donavit, nec Conventus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui restitutio-

, ciniori loco, ubi petita fuit absolutio, re- situatur.

1003. Insuper eadem facultate sibi tributa, omnes, qui hoc usque adversus supra dictæ Constitutionis Capitula hic moderata largiti fuerunt, vel reperirent, à poenis quibuscumque in eadem Constitutione inventis, & incurvis, posse, & debere à propriis Confessariis absolvī in foro conscientiæ, etiam non facta prius hujusmodi rerum donatarum, seu datarum restitu-

, scant, dum sciunt ea, quæ de sibi necessaria detrahunt, posse licet parentibus, & aliis de se benemeritis donare, & in alius licitis operibus expendere.

1007. Dicta potiori jure procedunt de Monialibus quoad redditus particulares vitalios à suis cognatis illis assignatos, quorum Monasterium solum est usufructuarium, eorum tamen usus est ipsis Monialibus concessus.

QUANTITAS DONANDI,

1008. Pro qua Superior possit sibi, & suis licentiam concedere, non est à jure præscripta. Plures apud Donatum qu. 5. volunt, quod possit Religioso de bonis mobiliis, seu fructibus sibi applicatis concedere licentiam donandi usque ad decem aureos, expia, & rationabili causa, puta pro cognatorum nuptiis, pro gratitudine, aut alia causa virtutis. Alii tenent, quod possit usque ad duodecim, aut quindecim aureos singulis annis. Alii duos, vel tres aureos singulis mensibus; v. n. 852. & 1021.

1009. At quidem certa regula tradi non potest, unde quantitatis prescriptio remittenda est arbitrio prudentis, circumstantiis consideratis, quantitatibus reddituum, qualitatis personarum, causa, spe, loco, & tempore.

1010. Pro ea autem quantitate, pro qua Superior Regularis potest dare licentiam donandi suis Religiosis, potest etiam Superiorissa suis Monialibus, nisi in aliquo præceptivam limitationem habeat à suo Superiori majori, nempe ab Ordinario. Diana p. 1. tom. 6. ref. 21.

1011. Certum tamen est, quod donans sine Superioris licentia in quantitate sufficiente ad mortale, mortaliter peccet. Pro qua re vide verb. *quantitas furti inter domesticos*. Ubi deferto Religiosorum.

Quantitas autem duorum aureorum, licet si notabilis, & sufficiens ad peccatum mortale contra votum paupertatis, non est notabilis, & sufficiens ad incurandas poenas Bullæ, sed est in jure modica; unde non erit sufficiens ad poenas, si non excedat decem aureorum summam, ut in similis dictum est in tom. 2. à nra. 7. ad 9.

CAUSA VIRTUTIS

1012. Non est prohibitum donare. Bulla enim solum prohibet donationes ex meta liberalitate, & ob fines n. 991. expressos. Caterum non intendit tollere jus naturæ, ut constat ex moderatione, & declaratione Urb. VIII. de n. 999.

Hinc